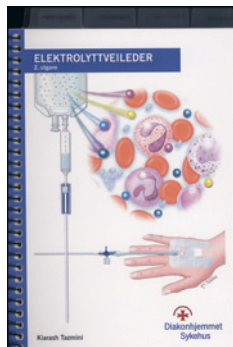

» Tips om medisinsk litteratur, andre bøker, filmer og elektroniske medier som bør anmeldes, sendes tidsskriftet@legeforeningen.no

Omfattende veileder om elektrolytter

Kiarash Tazmini
Elektrolyttveileder
 2. utg. 79 s, tab, ill. Oslo: Diakonhjemmet Sykehus, 2014. Pris NOK 229 + porto / PDF gratis
 ISBN 978-82-999512-0-3

Det er kommet en ny og utvidet utgave av denne praktiske veilederen i diagnostikk og behandling av de vanligste elektrolyttforstyrrelsene. Den har betydelig større omfang enn den tidligere, og både layout og utforming for øvrig er blitt mer moderne. Boken, eller snarere heftet, har fortsatt et slags «lommeformat» (for de med litt store lommer) og har spiralrygg. Flere av tabellene er i utbrettsformat, noe som øker lesbarheten. God papirkvalitet og bruk av farger bidrar også til det gode inntrykket.

Veilederen har fire deler pluss et forord. Første del, av ukjent grunn kalt «Prosedyrer», inneholder en grundig omtale av alle de viktigste elektrolyttforstyrrelsene, inkludert hypokalemi, som manglet i den første utgaven. Her er også to korte omtaler av tilstander som ofte gir elektrolyttforstyrrelser: binyrebarksvikt og reernæringsyndrom. Deretter følger en kortfattet del om legemidler, inkludert en oversikt over perorale preparater med elektrolytter. Det finnes også en oversikt over alle kortikosteroider til systemisk bruk. Del 3 har med en kort fortegnelse over innholdet i infusjonsvæsker, samt tabeller over hvilke elektrolytter og i hvor store mengder som kan tilsettes de ulike infusjonsvæskene. Til slutt en ny del om ernæring, som fokuserer mest på ulike typer dietter, som elektrolytt- og væskereducert kost.

Jeg hadde absolutt nytte av å lese heftet igjen, og det vil utvilsomt dekke en nisje i vår ellers rike medisinske oppslagslitteratur. *Norsk legemiddelhåndbok* inneholder nok mye av det samme stoffet, men ikke så samlet og oversiktlig. Det er litt vanskelig å sette heftet i en bås da denne utgaven omtaler mer enn bare elektrolytter. Det kan gå på bekostning av bruken fordi de resterende temaene, ikke minst tilstander som fører til elektrolyttforstyrrelser, og ernæringsdelene, er lite dekkende. Jeg tror ikke veien videre er å lage en enda mer omfattende veileder, da vil den til slutt ende opp som en lærebok, noe som vel ikke har vært hensikten.

Det var ikke mye faktafeil å finne ved en kort gjennomlesning. På side 7, der det finnes en kort omtale av endringer i osmolalitet ved hypernatremi, står det at man bør se på osmolalitet i blodgass, noe som nok må være en misforståelse.

Boken kan kun kjøpes via Diakonhjemmets nettsider, der også en gratis PDF-versjon kan lastes ned. Kanskje neste utgave også blir å finne som en app?

Hans Flaatten

Seksjonsoverlege, Haukeland universitetssykehus

Terapi og rådgivning – «rather text than talk»

Kit Lisbeth Jensen
Fra offline til online
 Internettbasert rådgivning og terapi. 176 s.
 Bergen: Fagbokforlaget, 2014. Pris NOK 349
 ISBN 978-82-450-1529-4

Min praksis handler om å møte folk og fagfolk ansikt til ansikt. Denne boken utfordrer til refleksjon over slik praksis og til å se hvilken muligheter omsorgsteknologien har på nettet.

Den er innbydende, lettlest og oversiktlig. Målgruppen er først og fremst de som ønsker å etablere en privat online-klinikk. Potensielle brukere og «institusjoner og kommuner som ønsker å utvide og effektivisere sine hjelpetilbud» kan ha nytte av den.

Internettbasert terapi og rådgivning omhandler alle typer konsultasjoner og tilbud som leveres over nettet: sms, e-post, chat, spill, internettelefoni, selvhjelpsprogrammer og videokonferanser. Søkeordene er: e-terapi, telepsykiatri, cyberterapi, cyberrådgivning, telehelse, Mmobil, internettunderstøttende terapi, online-terapi og e-rådgivning.

Boken starter med et overblikk over historien og avsluttes med et kapittel om fremtidige utfordringer. I tre kapitler presenteres tekstbasert og videobasert praksis og aktuelle behandlingsmetoder. Øvrige temaer er sikkerhet og konfidensialitet, etiske utfordringer og etablering av egen klinikk.

Forfatteren er dansk psykolog. Hun formidler pionerånden, en stor tro på teknologien og en utålmodighet overfor myndighetene med hensyn til å få plass kjøreregler.

Argumentene for nettbaserte tjenester er økt tilgjengelighet, at de passer for en ny generasjon, kan gi store samfunnmessige gevinster, er demokratisk, fjerner hindre som tid og avstand og gir tilgang til spesialiserte tjenester. Underliggende premisser: Det er nye tider der vi «rather text than talk», og det er en myte at relasjonen «face to face» (f2f) er bedre enn en relasjon på nettet.

Hvert kapittel avsluttes med en konklusjon. Det tilfører teksten en nøkternhet som demper iveren i hovedteksten. Et eksempel: «Internettbasert terapi og rådgivning er per i dag ikke etablerte behandlingsmetoder, og selv om resultatene er lovende, vil tilnærmingen anses som eksperimentell.» Det blir redegjort for utfordringer ved etablering og vedlikehold av sikre tjenester og ved håndtering av kriser underveis i behandlingen.

Jeg synes beskrivelsen av faglig og forskningsmessig forankring er overfladisk. En kjapp og knapp stil gjør at jeg oppfatter boken som et nyttig debattinnlegg som provoserer, maner til ettertanke og stimulerer diskusjonen om fremtidens terapiformer. Hvorfor omtales bare online-klinikker for privatpraktiserende? Bør vi også spørre: Hva gjør teknologien med terapeuter?

Olav Eldøen

Barnepsykiater, Nordlandssykehuset BUP Indre Salten